

CSG Liudger
Scholengemeenschap voor
praktijkonderwijs, vmbo en havo/vwo

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

CSG Liudger locatie Burgum

Vastgesteld door het bestuur d.d. 22-03-2019
Aangevuld op 29-10-2020

Gegevens van de school

Naam school   **CSG Liudger**
Bestuur   Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor de regio Oost Friesland
Adres   Leerweg 1
                              9202 LE Drachten
Telefoonnummer   05 12 30 57 00
Email   info@csgliudger.nl
Website   www.csgliudger.nl
Brinnummer   25cm

Naam locatie   **Locatie Burgum THS**
Adres   Tj.H. Haismastraat 1
                              9251 AT Burgum
Telefoonnummer   0511 - 46 02 60
Email   burgum@csgliudger.nl
Website   www.csgliudger.nl/locaties/burgum/
Brinnummer   25cm07

Naam locatie   **Locatie Burgum HAVOtop**
Adres   Minnertshof 17
                              9251 BH Burgum
Telefoonnummer   0511-705700
Email   info@havotop.nl
Website   www.havotop.nl
Brinnummer   25cm12

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van CSG Liudger locatie Burgum. Hiermee willen wij u informeren over het aanbod van onze locatie aangaande passend onderwijs. Ons uitgangspunt is om ervoor te zorgen dat elke leerling de juiste ondersteuning krijgt tijdens zijn/haar schooltijd.

Onze school is wettelijk verplicht minimaal één keer in de vier jaar een schoolondersteuningsprofiel op te stellen waarin de school heeft vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Met dit schoolondersteuningsprofiel kunt u als ouder, kan de toeleverende school of kunnen andere betrokkenen lezen welk onderwijs- en ondersteuningsaanbod onze school biedt aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Dit maakt het vergelijken van het ondersteuningsaanbod van de diverse scholen in de regio mogelijk.

Voor meer informatie over onze school kunt u uiteraard ook de website van de school bekijken. Hierop is onder meer de schoolgids met informatie voor ouders te vinden. Ga vooral ook eens kijken op het open huis om de sfeer te proeven en al uw vragen direct te stellen, of maak een afspraak voor een gesprek op de school.

Als u uw kind/leerling bij onze school aanmeldt, onderzoekt de school welke ondersteuning uw kind/de leerling nodig heeft. Op basis hiervan wordt door de schooldirectie een zorgvuldig afgewogen besluit genomen omtrent plaatsing. U als ouder wordt van het besluit op de hoogte gebracht. Voor vragen over ondersteuning op de school, aanmelding en toelating kunt u contact opnemen met de contactpersoon voor toelating.

Ons schoolondersteuningsprofiel is met zorg en aandacht opgesteld door het bestuur van deze school. De ouders, docenten en leerlingen in de Medezeggenschapsraad hebben voorafgaand aan de vaststelling hun advies gegeven over de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel.

Inhoud

Gegevens van de school	2
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1: CSG Liudger	5
1.1 Missie	5
1.2 Visie	5
1.3 Kernwaarden	5
1.4 Visie op Passend Onderwijs	6
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de niveaus van ondersteuning	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Basisondersteuning (MEEDOEN)	7
2.3 Basisondersteuning plus (MEEDOEN PLUS)	7
2.4 Extra ondersteuning (MEERDOEN)	7
2.5 Speciale ondersteuning	8
2.6 Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften	8
Hoofdstuk 3: Het schoolondersteuningsprofiel van de locatie Burgum	9
Hoofdstuk 4: Ondersteuning van de locatie Burgum	12
Bijlage 1: Beschrijving van de basisondersteuning (Meedoen)	20

Hoofdstuk 1: CSG Liudger

1.1 Missie

CSG Liudger is een christelijke scholengemeenschap met een duidelijke missie. CSG Liudger staat voor een liefdevolle, lerende en levendige gemeenschap waarin leerlingen en medewerkers tot hun recht komen, kunnen groeien tot de mens zoals God hen heeft bedoeld en zich verantwoordelijk weten voor de samenleving dichtbij en veraf.

1.2 Visie

CSG Liudger staat voor levensecht en toekomstbestendig onderwijs. Ons doel is om iedere leerling voor te bereiden op zijn of haar toekomst als volwaardig lid van de maatschappij. Wij besteden daartoe aandacht aan zowel kwalificatie, socialisatie als persoonsvorming. De docent is naast vakinhoudelijk expert ook coach voor de leerlingen bij hun persoonlijke ontwikkeling naar een plek in de maatschappij. Wij zien onze leerlingen als unieke individuen, in verbinding met de gemeenschap waar zij deel van uitmaken. We bieden onderwijs dat zoveel mogelijk aansluit op hun behoeften, leerstijl, kwaliteiten en talenten. In een maatschappij waarin geen zekerheden meer bestaan is het belangrijk dat we kinderen leren om te gaan met complexiteit en voortdurende veranderingen. Het accent binnen ons onderwijs komt daarom te liggen op onderzoeken en ontwerpen. We laten kinderen experimenteren en ze mogen fouten maken om verder te komen in hun ontwikkeling. Wij zijn een professionele leergemeenschap voor leerlingen en personeel, waarbij de leerling centraal staat. Bij ons voelt iedereen zich geaccepteerd, gewaardeerd en betrokken op elkaar en op de school. Onze scholengemeenschap heeft een liefdevol, levendig en lerend karakter en biedt professionele ruimte aan onze medewerkers. Ons personeel neemt verantwoordelijkheid, vanuit het gevoel van betrokkenheid bij de leerling en het onderwijs.

1.3 Kernwaarden

Deze missie en visie hebben we vertaald in de volgende vier kernwaarden:

Respect

Respect betekent dat de leerling er mag zijn als schepsel van God; dat hij of zij van waarde is. De leerling wordt aangesproken op zijn of haar gedrag, waarbij hij of zij als mens gerespecteerd wordt. Respect voor jezelf, de ander, de afspraken en de (leer-)omgeving zijn leidraad voor ons handelen. Luisteren, vragen en begrijpen komen vóór spreken, antwoorden en duiden.

Betrokkenheid

Betrokkenheid betekent dat liefde en echte aandacht de boventoon voeren. Er is aandacht voor de leerling als mens, de groei en de ontwikkeling die hij of zij doormaakt en voor de prestaties die hij of zij moet leveren. Wij doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

Veiligheid

Veiligheid betekent dat de leerling leert en leeft in een veilige (leer-)omgeving, waar hij of zij zich gekend mag weten. Wij willen een scholengemeenschap zijn waar mensen tot hun recht komen en zich tegelijkertijd geborgen weten.

Ontplooiing

Ontplooiing betekent dat de leerling mag groeien en ontwikkelen, met vallen en opstaan. De school is een plek waar de leerling wordt gecoacht en begeleid op weg naar zelfstandigheid. Er wordt rekening gehouden met wat de leerling kan en de mogelijkheden die de leerling heeft. Iedereen wordt gezien in zijn of haar eigen ontwikkeling. We vinden vernieuwen en verbeteren van belang en doen dit samen.

Ons motto is: 'Accent op aandacht'.

1.4 Visie op Passend Onderwijs

Het idee achter Passend Onderwijs is dat zoveel mogelijk leerlingen een plek hebben in het reguliere onderwijs bij hen in de buurt. CSG Liudger omarmt deze inclusie vanuit het idee dat iedereen, ongeacht zijn mogelijkheden, er als vanzelfsprekend bij hoort. CSG Liudger wil een scholengemeenschap zijn waar leerlingen kansen krijgen om zich op hun niveau te ontwikkelen. Dit heeft ze vastgelegd in haar visie en missie en strategisch perspectief 2016-2020 *“Versterken, vernieuwen en verbinden”*.

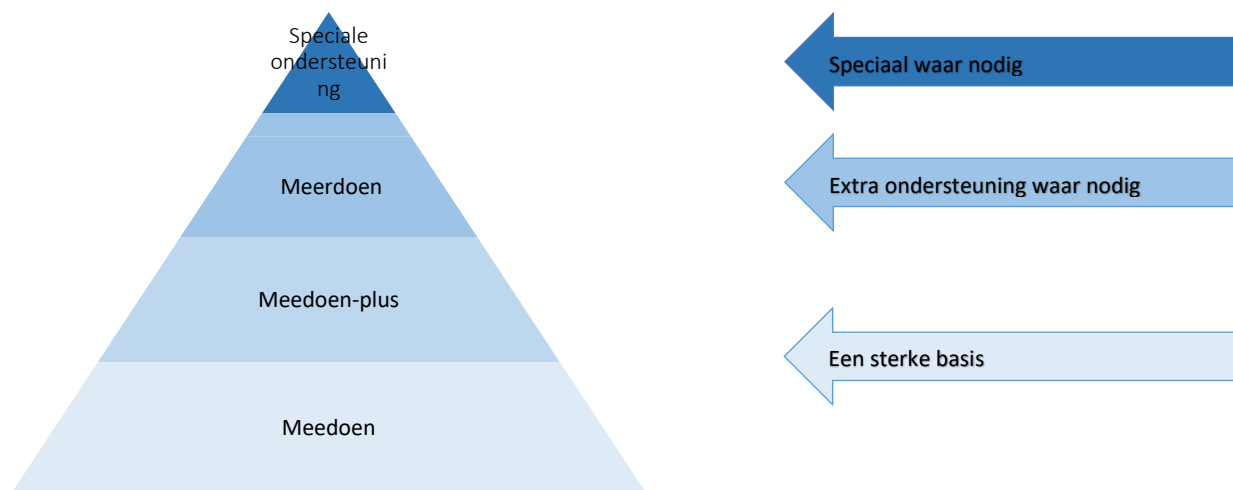
Passend onderwijs is een beleidskeuze die zich voornamelijk richt op leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op het gebied van leren, gedrag en fysieke problemen. CSG Liudger wil alle leerlingen de kans bieden om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Daarbij ontwikkelt de school zich voortdurend om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, die benodigde ondersteuning te kunnen geven. De school werkt samen met ouders, leerlingen en verschillende ketenpartners om de ondersteuning vorm te geven. Dit is haast altijd maatwerk en de ondersteuningscoördinator van de school zal kijken of de school de ondersteuning kan bieden die de leerling nodig heeft. De scholen kunnen zich laten ondersteunen door het expertisecentrum. Daarbij staat de school open voor nieuwe vormen van ondersteuning. De school is echter nog niet in staat om alle leerlingen de ondersteuning te bieden die ze nodig hebben om succesvol te zijn op school. In dat geval zal de school samen met de ouders kijken welke school de ondersteuning wel kan bieden. Dit noemen we de zorgplicht. Scholen in een regio zijn samen verantwoordelijk om elke leerling een passende onderwijsplek te bieden. Daarvoor hebben ze een samenwerkingsverband opgericht. CSG Liudger is samen met 34 andere schoollocaties in Zuidoost-Friesland VO onderdeel van het gelijknamige samenwerkingsverband passend onderwijs.

Hoofdstuk 2: Beschrijving van de niveaus van ondersteuning

2.1 Inleiding

Binnen ons samenwerkingsverband passend onderwijs onderscheiden we vier niveaus van ondersteuning. Binnen de reguliere school voor Voortgezet Onderwijs kennen we drie niveaus van ondersteuning: basisondersteuning, basisondersteuning plus en extra ondersteuning. Alle scholen mogen zelf de inrichting van de ondersteuning aan leerlingen op schoolniveau organiseren. Het samenwerkingsverband bepaalt het minimale niveau van basisondersteuning dat elke school in ieder geval moet bieden. Dit noemen we Meedoen. Een school kan ervoor kiezen om een hoger niveau van basisondersteuning te bieden, basisondersteuning-plus. Dit noemen we Meedoen plus. Daarnaast bieden scholen voor regulier VO extra ondersteuning, dit noemen we Meerdoen. Of een leerling binnen de school ondersteuning ontvangt op het gebied van Meedoen (plus) of Meerdoen hangt af van:

- de intensiteit van de ondersteuning die de leerling nodig heeft;
- de inrichting van de ondersteuningsstructuur binnen de school en de beschikbare expertise binnen de school;
- de mate waarin aanpassingen in methoden/materialen/faciliteiten nodig zijn;
- de mate waarin de leerling een aangepaste omgeving nodig heeft;
- de ketenpartners die beschikbaar zijn.

Het vierde niveau van ondersteuning is de mogelijkheid voor extra ondersteuning buiten de VO-school, die (kortdurend) plaatsvindt bij het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) of (langdurig) op het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). Voor plaatsing op het OPDC of VSO is altijd een indicatie nodig van het samenwerkingsverband. Er zijn binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt wanneer er een indicatie afgegeven kan worden voor deze voorzieningen.

2.2 Basisondersteuning (MEEDOEN)

'Wijzigingen aan, op en om het speelveld'

Dit is het ondersteuningsaanbod dat voor elke leerling beschikbaar is op het moment dat het nodig is. Deze basisondersteuning wordt geboden op alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. De ondersteuning die valt onder de basisondersteuning wordt binnen het samenwerkingsverband aangeduid met MEEDOEN. Het niveau van basisondersteuning is de norm die de onderwijsinspectie stelt met betrekking tot de basiskwaliteit. Met behulp van deze basisondersteuning zal het voor de meeste leerlingen mogelijk zijn om het onderwijsprogramma op gelijke voet te volgen met hun klasgenoten. Het niveau van basisondersteuning is vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en opgenomen in bijlage 2 van dit schoolondersteuningsprofiel. De basisondersteuning wordt dus niet beschreven in het schoolondersteuningsprofiel in hoofdstuk 3.

2.3 Basisondersteuning plus (MEEDOEN PLUS)

'Wijzigingen aan, op en om het speelveld boven het minimale niveau van basisondersteuning'

Daarnaast kunnen scholen ervoor kiezen een breder niveau van basisondersteuning te bieden. Dit wordt aangeduid met de toevoeging van de 'plus', MEEDOEN-PLUS. Hierin kunnen verschillen zijn tussen de afzonderlijke scholen en schoollocaties. Het gaat hierbij om ondersteuning op individueel- of groepsniveau met een (in beginsel) tijdelijk en preventief (voorkomend) of licht curatief (oplossend) karakter. Deze ondersteuning is in principe voor elke leerling binnen de schoollocatie beschikbaar.

2.4 Extra ondersteuning (MEERDOEN)

'Aanpassen van de spelregels'

Voor een deel van de leerlingen is er echter meer nodig dan de basisondersteuning om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. Er zullen structurele aanpassingen in de regels van de opleiding moeten worden toegestaan: aanpassingen in de begeleiding, studielast,

toetsen of in het schoolgebouw. Als de 'spelregels' worden opgerekt is het mogelijk voor deze leerlingen binnen de grenzen van het aangeboden programma hun opleiding in het regulier onderwijs af te ronden. Het gaat hierbij om ondersteuning met een structureel, langdurig karakter op individueel niveau. Hierbij doet de school maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Als er sprake is van MEERDOEN dan spreken we over extra ondersteuning op schoolniveau en wordt er planmatig gewerkt door middel van het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Dit betekent dat middels dit OPP ouders van de leerling en de leerling zelf structureel en formeel betrokken worden bij de beslissingen over de vormgeving van de ondersteuning.

2.5 Speciale ondersteuning

'Veranderen van speelveld'

Als het niet mogelijk is om een leerling met extra ondersteuning binnen een reguliere school voor voortgezet onderwijs een passende onderwijsplek te bieden, dan zijn er binnen het samenwerkingsverband twee voorzieningen beschikbaar: het VSO en het OPDC. Bij een plaatsing van een leerling in één van deze beide voorzieningen spreken we over speciale ondersteuning. Het kan hierbij gaan om een tijdelijke plaatsing op het OPDC, een symbiose met inschrijving in het VSO of een plaatsing in het VSO. Hiervoor is altijd een indicatie van het samenwerkingsverband nodig. Dit ondersteuningsaanbod wordt geboden op het OPDC en scholen voor het voortgezet speciaal onderwijs.

2.6 Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften

'Grenzen aan de ondersteuning'

De school spant zich optimaal in om voor alle leerlingen aanpassingen in het onderwijsaanbod, de leermiddelen en de personele inzet te realiseren. Soms blijkt dit niet genoeg tegemoet te komen aan de zeer specifieke onderwijsbehoeften van de leerling om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. In dat geval zal de school vanuit haar wettelijke zorgplicht, in ieder geval in samenspraak met ouders en de leerling, de leerling naar een passende onderwijsplek toe leiden.

Hoofdstuk 3: Het schoolondersteuningsprofiel van de locatie Burgum

In dit hoofdstuk wordt in de vorm van een kruisjeslijst aangegeven welke vormen van ondersteuning door de verschillende locaties van onze scholengemeenschap worden gegeven. In hoofdstuk 4 worden per locatie een aantal ondersteuningsvormen verder uitgewerkt.

Bij elk aanbod geldt dat er wordt gekeken naar wat uw kind nodig heeft, ondersteuning is altijd maatwerk. De school beslist of uw kind in aanmerking komt voor een bepaalde ondersteuning. Hebt u alsnog vragen, dan kunt u de ondersteuningscoördinator van de school bellen voor informatie.

Personeel ondersteuningsaanbod voor leerlingen op het gebied van	Meedoen	Meedoen-plus	Meerdoen
<i>Ondersteuning bij leren</i>			
Bijlessen gericht op vakinhoud	x	x	x
Ondersteuning bij rekenproblemen	x	x	x
Ondersteuning bij taalproblemen	x	x	x
Ondersteuning bij leesproblemen	x	x	x
Verrijkingsaanbod	x	x	
<i>Ondersteuning bij leergedrag</i>			
Ondersteuning bij faalangst	x	x	
Ondersteuning bij examenvrees/toetsangst	x	x	
Huiswerkondersteuning	x	x	
Ondersteuning bij motivatieproblemen	x	x	
Studiebegeleiding (gericht op leren leren)	x	x	
Ondersteuning bij planning en organisatie	x	x	x
<i>Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren</i>			
Ondersteuning bij de behoefte aan structuur/voorspelbaarheid	x	x	x
Ondersteuning bij de sociaal emotionele ontwikkeling	x	x	x
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de weerbaarheid	x	x	x
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de sociale vaardigheden	x	x	x
<i>Ondersteuning bij fysieke beperkingen</i>			

Ondersteuning bij lichamelijke beperkingen (lift, gehandicaptentoilet)	x	x	x
Ondersteuning bij motorische beperkingen	x	x	x
Ondersteuning bij visuele beperkingen	x	x	X
Ondersteuning bij auditieve beperkingen	x	x	X
Ondersteuning bij spraak/taal problematiek	x	x	x
Ondersteuning bij langdurig en chronische ziekte (individuele coach/coach en OZL)	x	x	x
(School)loopbaanondersteuning			
Ondersteuning bij overgang po-vo	x	x	
Ondersteuning bij overgang vo-vervolgonderwijs	x	x	x
Ondersteuning bij overgang van vo-werk			
Ondersteuning bij verzuim	x	x	
Gespecialiseerd individuele coachaat			
Gespecialiseerde leerlingbegeleiding			x

Ondersteuningsaanbod door aanpassingen in de organisatie van de school, het gebouw van de school of het lesmateriaal	aanwezig voor alle leerlingen	aanwezig voor één of meerdere leerlingen	Niet aanwezig
Organisatie			
Docententeam van 8 of minder docenten per klas			x
Inzet assistenten (meer handen in de klas)		x	
Weinig wisseling lokalen		x	
Werken met blokken (80-100 minuten)		x	
Vast lokaal		x	
Vaste schooltijden			x
Een rooster zonder tussenuren			x
Time-out plekken		x	
Individuele werkruimten		x	
Kleine klassen (minder dan 20 leerlingen)		x	
Individuele aanpassingen in het lesrooster		x	
Individuele aanpassingen in het onderwijsaanbod		x	

Vaste persoon waar de leerling naar toe kan tijdens vrije momenten			x
Onderwijs op afstand voor zieke leerlingen		x	
Lesmateriaal			
Verlenging toetstijd		x	
Auditieve ondersteuning toetsen		x	
Visuele aanpassing toetsen		x	
Gebruik van laptop/computer bij motorische problemen		x	
Auditieve ondersteuning lesmateriaal		x	
Visuele aanpassing lesmateriaal		x	
Ondersteuning bij timemanagement		x	
Beschikbaarheid digitaal lesmateriaal		x	
Gebouw			
Rolstoeltoegankelijk gebouw	x		
Rolstoelvriendelijke praktijklokalen			x
Rolstoelvriendelijke leslokalen			x
Therapieruimte			x
Extra schoonmaak in verband met allergieën			x
Time-out ruimte		x	
Visuele ondersteuning in de school	x		
Prikkelarme inrichting lokalen			x
Prikkelarme werkplekken in de klas			x
Pauzelokaal met toezicht			x
Individuele pauzeruimte		x	

Hoofdstuk 4: Ondersteuning van de locatie Burgum

In hoofdstuk 3 is de ondersteuning weergegeven in de vorm van een kruisjeslijst. In hoofdstuk 4 worden verschillende vormen van ondersteuning verder uitgewerkt. Mocht u naar aanleiding van de omschrijving vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de ondersteuningscoördinator van de school.

Locatie Burgum is een locatie waar leerlingen kunnen starten op alle niveaus: vmbo-bb, vmbo-kb en vmbo-tl, havo en vwo-meertalig. Voor vmbo bb/kb en vwo-meertalig is na 2 en 3 jaar een vervolg mogelijk binnen CSG Liudger op de locaties Splitting en Raai in Drachten. De kernwoorden van locatie Burgum zijn: betrokken en ambitieus.

In de school heerst een bijzonder goede sfeer, we hebben oog voor elkaar, want om het onderwijs goed te kunnen volgen, is het belangrijk dat leerlingen goed in hun vel zitten. We bieden onze leerlingen goed en mooi onderwijs, dat hen voorbereidt op hun toekomst.

Onze ambitie is leerlingen op een zo hoog mogelijk niveau met een diploma van school te laten gaan. In Burgum is het mogelijk een vmbo-gl, een vmbo-tl of een havodiploma te halen.

Beschikbare expertise binnen de school

Expertise	Inzet
Ondersteuningscoördinator	coördineert de ondersteuning op de locatie is voorzitter van de toelatingscommissie heeft contact met externe hulpverlenende instanties is wekelijks meerdere dagen aanwezig
Gedragsspecialist	is tweewekelijks aanwezig, als lid van het ondersteuningsteam is op afroep aanwezig
Dyslexiecoach	Is iedere dag aanwezig
Dyscalculiecoach/rekenspecialist	Is iedere dag aanwezig
Faalangstrainer	geeft jaarlijks faalangstrainingen
Schoolmaatschappelijk werker	gezinswerker jeugd vanuit het CJG van de gemeente Tytsjerksteradiel
Schoolverpleegkundige	heeft verzuimspreekuur 1x in de 6 weken
Leerplichtambtenaar	is op afroep aanwezig
Decaan	Is iedere dag aanwezig
Consulent Passend Onderwijs	is tweewekelijks aanwezig tijdens ondersteuningsteam is op afroep aanwezig
Ambulante begeleider	is wekelijks een dag aanwezig

Ondersteuning bij leren

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leren: remedial teaching
Inhoud (wat is het)	Leerlingen krijgen ondersteuning voor rekenen/wiskunde, Nederlands of Engels
Wat is het doel	Leerlingen werken hiaten op het gebied van (een van deze) vakken weg
Voor wie	Voor leerlingen die hiaten hebben op het gebied van (een van deze) vakken
Door wie	Door vakdocent

Intensiteit	De leerling krijgt 6 tot 8 weken individueel of in kleine groepjes wekelijks ondersteuning
Voorwaarden/procedures	De leerling wordt door de individuele coach aangemeld bij het ondersteuningsteam
Extra informatie	Voor elke leerling wordt een individueel begeleidingsplan geschreven. De vermelde doelen worden na 8 weken geëvalueerd

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leren: extra begeleiding voor leerlingen met dyslexie
Inhoud (wat is het)	Leerlingen met dyslexie krijgen extra ondersteuning voor de vakken die ze hebben en bij het maken van huiswerk in de vorm van remedial teaching
Wat is het doel	Leerlingen leren hoe ze, ondanks hun dyslexie, op een goede manier kunnen leren en huiswerk kunnen maken en hoe ze eventueel met hulpmiddelen om kunnen gaan
Voor wie	Voor leerlingen met dyslexie
Door wie	Door de dyslexiecoach en de docenten Nederlands en Engels
Intensiteit	In de brugklas wekelijks een half jaar lang. In de andere klassen kan de leerling zich, indien nodig, inschrijven voor de dyslexielessen. Dit zijn blokken van 5 lessen.
Voorwaarden/procedures	De leerling heeft een dyslexieverklaring De begeleiding is in klas 1 verplicht voor leerlingen met dyslexie. In de andere klassen kan de leerling zich aanmelden bij de dyslexiecoach.
Extra informatie	Extra informatie is te vinden in het dyslexieprotocol van CSG Liudger, dat te vinden is op de website, onder publicaties

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leren: extra begeleiding voor leerlingen met dyscalculie
Inhoud (wat is het)	Leerlingen met dyscalculie krijgen ondersteuningslessen voor rekenen en wiskunde
Wat is het doel	Een leerling met dyscalculie krijgt extra ondersteuning om om te gaan met de dyscalculie en te blijven oefenen met rekenen.
Voor wie	Voor leerlingen met een dyscalculieverklaring
Door wie	Door de dyscalculiecoach
Intensiteit	Wekelijks
Voorwaarden/procedures	Leerlingen met dyscalculie in de brugklas worden hiervoor uitgenodigd. Leerlingen in hogere klassen kunnen zich hiervoor bij de dyscalculiecoach aanmelden
Extra informatie	Extra informatie is te vinden in het dyscalculieprotocol van CSG Liudger dat te vinden is op de website, onder publicaties

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leren: Keuze-uren HAVOtop
Inhoud	(Extra) uitleg en/of ondersteuning per vak, leerjaar doorbrekend. Bijvoorbeeld 'studievaardigheden' of 'leesvaardigheid'. Bij aardrijkskunde: geografische werkwijze, bijvoorbeeld wisselen van schaalniveau en het bekijken van verschijnselen vanuit verschillende dimensies. Bij wiskunde: extra uitleg van opgaven.

Wat is het doel	Ter verdieping, verbreding, herhaling en/of aanvulling van de lesstof
Voor wie	Leerlingen die het nodig hebben en/of interessant vinden
Door wie	Vakdocent
Intensiteit	gemiddeld 2 uur per week, per vak verschillend
Voorwaarden/procedures	Om de 4 à 5 weken stelt de leerlingen zijn eigen keuze-uren vast. De individuele coach en/of vakdocent begeleidt de leerling in het keuzeproses.
Extra informatie	Tijdens ingeroosterde keuze-uren, niet in de reguliere lessen.

Ondersteuning bij leergedrag

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leergedrag: leren leren
Inhoud (wat is het)	Leren leren, bijvoorbeeld hoe je woordjes moet leren, hoe lesstof te doorgronden en samenvatten door het maken van een mindmap, de opbouw van methodeboeken en –teksten en werken aan begrijpend lezen
Wat is het doel	Leerlingen leren hoe ze moeten leren zodat ze op hun niveau kunnen presteren
Voor wie	Voor leerlingen die in klas 1 uitvallen met hun cijfers omdat ze moeite hebben met het op een juiste manier leren van de lesstof of omdat ze geen inzicht hebben in teksten en opdrachten
Door wie	Remedial teacher
Intensiteit	6 weken een uur (5 lessen van 45 minuten en een evaluatie-/herhalingsles) in een groep van 8-12 leerlingen
Voorwaarden/procedures	De individuele coach bespreekt het in de leerlingbespreking en meldt vervolgens de leerling daarvoor aan bij de remedial teacher
Extra informatie	

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leergedrag: voorlichting voor leerlingen met dyslexie
Inhoud (wat is het)	Leerlingen met dyslexie krijgen informatie over nieuwe hulpmiddelen (apps) en er is ruimte om ervaringen uit te wisselen
Wat is het doel	Leerlingen met dyslexie krijgen tips om zelfstandig met hun dyslexie om te gaan
Voor wie	Leerlingen met dyslexie van alle klassen
Door wie	Dyslexiecoach
Intensiteit	2 keer per jaar
Voorwaarden/procedures	Dit is verplicht voor alle leerlingen met dyslexie
Extra informatie	

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leergedrag: huiswerk
Inhoud (wat is het)	Leerlingen kunnen iedere schooldag van de week gebruik maken van het Open LeerCentrum om aan hun huiswerk te werken
Wat is het doel	Leerlingen hebben de gelegenheid om, eventueel met gebruik van computers, in alle rust hun huiswerk te maken en te leren
Voor wie	Voor alle leerlingen beschikbaar
Door wie	
Intensiteit	Elke schooldag

Voorwaarden/procedures	De individuele coach meldt je aan
Extra informatie	

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij het leergedrag: huiswerkbegeleiding
Inhoud (wat is het)	Begeleiding bij een vak
Wat is het doel	Leerlingen begrijpen de lesstof beter en werken hiaten weg
Voor wie	Leerlingen die moeite hebben met een vak, kunnen hulp krijgen
Door wie	Door leerlingen van de HAVOtop (leerjaar 2, 3, 4 en 5 havo)
Intensiteit	Wekelijks een lesuur
Voorwaarden/procedures	Aanmelden gaat via de individuele coach
Extra informatie	De leerlingen die hulp ontvangen geven een kleine vergoeding aan de leerlingen die hulp geven

MEERDOEN	Ondersteuning bij het leergedrag: ondersteuning bij passend leergedrag
Inhoud (wat is het)	Individuele ondersteuning van een leerling die moeite heeft met concentratie en impulsiviteit
Wat is het doel	De leerling is in staat zijn gedrag zodanig af te stemmen met de situatie in de klas dat hij in staat is de lessen in de klas te volgen
Voor wie	Voor leerlingen die langdurige persoonlijke begeleiding nodig bij het passend leergedrag
Door wie	Door de leerlingbegeleider
Intensiteit	Wekelijks een gesprek
Voorwaarden/procedures	Leerlingen worden gesignaleerd via de warme overdracht of via de individuele coach en worden aangemeld bij het ondersteuningsteam.
Extra informatie	Afspraken betreffende de begeleiding worden vastgelegd in een OPP

MEERDOEN	Ondersteuning bij het leergedrag: leren plannen
Inhoud (wat is het)	Individuele ondersteuning van een leerling bij het plannen van huiswerk en toetsen
Wat is het doel	De leerling is in staat zijn huiswerk op tijd af te hebben en zijn toetsen op tijd te leren zodat de leerling zijn uitstroomperspectief kan behalen
Voor wie	Voor leerlingen die langdurige persoonlijke begeleiding nodig bij het plannen
Door wie	Door de leerlingbegeleider
Intensiteit	Wekelijks een gesprek
Voorwaarden/procedures	Leerlingen worden gesignaleerd via de warme overdracht of via de individuele coach en worden aangemeld bij het ondersteuningsteam
Extra informatie	Afspraken betreffende de begeleiding worden vastgelegd in een OPP

Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren: faalangstraining
Inhoud (wat is het)	Leerlingen leren omgaan met faalangst
Wat is het doel	Leerlingen leren door verschillende oefeningen om te gaan met hun faalangst waardoor hun prestaties zo weinig mogelijk beïnvloed worden door hun faalangst
Voor wie	Leerlingen in de onderbouw met faalangst
Door wie	faalangstrainer
Intensiteit	De leerling wordt 1 x per week individueel begeleid voor maximaal 6 weken

Voorwaarden/procedures	De individuele coach meldt, in samenspraak met de ouders en de leerling, de leerling aan
Extra informatie	Voor leerlingen in de examenklas met faalangst is er een examenvreestraining

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren: examenvreestraining
Inhoud (wat is het)	Leerlingen leren door oefeningen om te gaan met de spanningen/stress die zij rondom tentamens en het examen ervaren
Wat is het doel	Het doel is dat de leerlingen de examenvrees onder controle krijgen waardoor hun prestaties op het examen niet beïnvloed worden door hun vrees maar zij op hun niveau kunnen presteren
Voor wie	Leerlingen met tentamens en examenvrees
Door wie	2 docenten
Intensiteit	8 groepsbijeenkomsten onder schooltijd
Voorwaarden/procedures	De leerlingen vullen een vragenlijst in. Als daar uit blijkt dat een leerling examenvrees heeft, wordt deze leerling aangemeld voor de training
Extra informatie	

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren: Go Strong - sociale weerbaarheidstraining
Inhoud (wat is het)	Het is een combinatie van de weerbaarheidstraining 'Rots en Water' en de sociale vaardigheidstraining 'Mag ik meedoen?'
Wat is het doel	Het vergroten van de sociale weerbaarheid van leerlingen
Voor wie	Voor leerlingen waarvan door ouders, lesgevende docenten of het ondersteuningsteam wordt gesignaleerd dat ze extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van sociale weerbaarheid
Door wie	De trainer 'Rots en Water'
Intensiteit	In een groep van maximaal 12 leerlingen wordt er 7 keer een training gegeven
Voorwaarden/procedures	Voorwaarde: de leerling is gemotiveerd voor de cursus en ouders keuren de training goed Procedure: aanmelden gebeurt via de individuele coach
Extra informatie	

MEEDOEN PLUS	Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren: rouw- en verliesgroep
Inhoud (wat is het)	Leerlingen in een rouwsituatie komen bij elkaar om te leren om te gaan met rouw, verdriet en verliesverwerking
Wat is het doel	Het verbeteren van het welbevinden van leerlingen in een verliessituatie waardoor ze beter in staat zijn het onderwijs te volgen
Voor wie	Voor leerlingen die zich in een verliessituatie bevinden
Door wie	Jeugdwerker van het gebiedsteam
Intensiteit	6x in een groep van maximaal
Voorwaarden/procedures	Aanmelden via individuele coach of rechtstreeks
Extra informatie	

MEERDOEN	Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren: ondersteuning bij behoefte aan structuur en voorspelbaarheid
-----------------	--

Inhoud (wat is het)	Individuele ondersteuning van een leerling bij het inzichtelijk maken van het dagrooster en het weekrooster
Wat is het doel	de leerling kan zich beter richten op het leren doordat zijn dagen voorspelbaar zijn door de begeleiding
Voor wie	Voor leerlingen die zelf niet in staat zijn de structuur van de dag en week te doorzien
Door wie	Door de leerlingbegeleider
Intensiteit	Wekelijks een gesprek
Voorwaarden/procedures	Leerlingen worden gesignaleerd via de warme overdracht of via de individuele coach en worden aangemeld bij het ondersteuningsteam.
Extra informatie	Afspraken betreffende de begeleiding worden vastgelegd in een OPP

MEERDOEN	Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren: ondersteuning bij sociale vaardigheden
Inhoud (wat is het)	Individuele ondersteuning van een leerling bij het aanleren van sociale vaardigheden door situaties te bespreken en te oefenen, bijvoorbeeld met behulp van stappenplannen
Wat is het doel	De leerling is in staat op een gepaste wijze met andere leerlingen en leraren om te gaan waardoor het welbevinden van de leerling wordt verbeterd en daardoor uiteindelijk ook de leerprestaties
Voor wie	Voor leerlingen die langdurige persoonlijke begeleiding nodig bij sociale vaardigheden
Door wie	Door de leerlingbegeleider
Intensiteit	Wekelijks een gesprek
Voorwaarden/procedures	Leerlingen worden gesignaleerd via de warme overdracht of via de individuele coach en worden aangemeld bij het ondersteuningsteam.
Extra informatie	Afspraken betreffende de begeleiding worden vastgelegd in een OPP

Ondersteuning bij fysieke beperkingen

MEERDOEN	Ondersteuning bij fysieke beperkingen: extra begeleiding bij uitstapjes
Inhoud (wat is het)	Een leerling die individuele begeleiding nodig heeft vanwege een fysieke beperking kan een extra begeleider meenemen op schoolactiviteiten buiten de deur
Wat is het doel	Door de extra begeleiding is de leerling in staat mee te gaan op de activiteit
Voor wie	Leerlingen met een fysieke beperking die individuele begeleiding nodig hebben, zoals leerlingen met epilepsie, slechtziende leerlingen, leerlingen in een rolstoel
Door wie	Een externe begeleider
Intensiteit	Alleen tijdens de activiteiten
Voorwaarden/procedures	Ouder(s)/verzorger(s) regelen zelf een externe begeleider. De schoolleiding beslist of een externe begeleider nodig is.
Extra informatie	De afspraken betreffende de begeleiding worden vastgelegd in een OPP

(School)loopbaanondersteuning

MEEDOEN PLUS	(School)loopbaanondersteuning: programma overstap po-vo 'Wijs mij de weg'
Inhoud (wat is het)	Het is een programma voor leerlingen die als gevolg van autisme of hoog sensitiviteit moeite hebben met de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs
Wat is het doel	De overstap voor leerlingen vergemakkelijken door voorspelbaarheid en duidelijkheid te bieden
Voor wie	Leerlingen met ass of hsp in de overstap van groep 8 naar klas 1 en hun ouders
Door wie	Ondersteuningscoördinator, leerlingbegeleider en de individuele coach
Intensiteit	De leerlingen komen 3 middagen voor de zomervakantie op school en 1 middag direct na de zomervakantie
Voorwaarden/procedures	Leerlingen kunnen voor dit programma door de basisschool worden aangemeld via de warme overdracht
Extra informatie	Zie de informatie in de schoolgids bij de locatie

Ondersteuning door aanpassingen in de organisatie

MEERDOEN	Aanpassing in de organisatie: spreiding van onderwijstijd over verschillende leerjaren
Inhoud (wat is het)	Leerlingen die door chronische ziekte of handicap uitvallen mogen meerdere jaren over een leerjaar of eindexamen doen
Wat is het doel	Leerlingen kunnen ondanks hun beperking toch het uitstroomperspectief halen
Voor wie	Leerlingen die langdurig ziek zijn of een lichamelijke beperking hebben
Door wie	Examencoördinator, in overleg met de individuele coach, leerlingbegeleider en teamleider
Intensiteit	Meerdere jaren, afhankelijk van ondersteuningsvraag
Voorwaarden/procedures	Leerlingen worden aangemeld bij: Locatie Burgum: ondersteuningscoördinator HAVOtop: leerlingbegeleider. Deze beslissen, in overleg met de locatiedirectie, of een leerling hiervoor in aanmerking komt
Extra informatie	Zie informatiegids op de website blz. 4 HAVOtop

MEERDOEN	Aanpassing in de organisatie: aanpassingen in het rooster
Inhoud (wat is het)	Aanpassingen aan het rooster voor leerlingen die vanwege prikkelgevoeligheid of langdurige vermoeidheid niet het volledige rooster (in de klas) kunnen volgen
Wat is het doel	Leerlingen zijn in staat zoveel mogelijk vakken te volgen zonder overprikkeld of oververmoeid te raken door aanpassing in het rooster
Voor wie	Voor leerlingen die schooluitval hebben of waarbij schooluitval dreigt als ze het volledig rooster (in de klas) moeten volgen

Door wie	Ondersteuningscoördinator en de teamondersteuner
Intensiteit	Afhankelijk van de ondersteuningsvraag
Voorwaarden/procedures	De leerling die hiervoor in aanmerking zou kunnen komen, wordt via het ondersteuningsteam aangemeld. De locatieleiding beslist of deze extra ondersteuning afgegeven wordt.
Extra informatie	De afspraken betreffende de aanpassingen worden vastgelegd in OPP

Ondersteuning door aanpassingen in het lesmateriaal

MEEDOEN PLUS	Aanpassingen in het lesmateriaal: aanpassingen betreffende dyslexie
Inhoud (wat is het)	Leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van digitale middelen, zoals een laptop, het softwareprogramma Kurzweil en boeken die in Kurzweil gebruikt kunnen worden. Leerlingen kunnen Kurzweil en de Kurzweilboeken ook thuis gebruiken.
Wat is het doel	Leerlingen met dyslexie kunnen door het gebruik van digitale middelen de lessen volgen
Voor wie	Leerlingen met dyslexie
Door wie	Dyslexiecoach. Deze bepaalt, in overleg met de leerling, wat de leerling gaat gebruiken
Intensiteit	Naar behoefte
Voorwaarden/procedures	De leerling heeft een dyslexiepas waarin de voorzieningen voor de leerlingen zijn vastgelegd.
Extra informatie	Extra informatie is te vinden in het dyslexieprotocol van CSG Liudger, dat te vinden is op de website, onder publicaties

Ondersteuning door aanpassingen in het gebouw

MEERDOEN	Aanpassingen in het gebouw: ruimte voor een leerling om alleen te werken
Inhoud (wat is het)	Een apart lokaal waar de leerling, na de instructie in het klaslokaal te hebben gevolgd, alleen kan werken
Wat is het doel	De leerling kan het onderwijs op school volgen
Voor wie	Leerlingen die niet in staat zijn de hele dag in het leslokaal te zijn, bijvoorbeeld door gedragsproblemen of prikkelgevoeligheid
Door wie	Ondersteuningscoördinator, leerlingbegeleider
Intensiteit	Afhankelijk van ondersteuningsbehoefte
Voorwaarden/procedures	De leerling wordt bij de warme overdracht, leerlingbespreking of door de individuele coach gesignaleerd en de vraag wordt bij het ondersteuningsteam ingediend.
Extra informatie	De afspraken betreffende de aanpassingen worden vastgelegd in een OPP

Bijlage 1: Beschrijving van de basisondersteuning (Meedoen)

Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO

Inleiding

Het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO heeft het minimale niveau van basisondersteuning gedefinieerd op basis van de normen voor de basiskwaliteit van de onderwijsinspectie met betrekking tot de onderwijskwaliteit (Onderwijsproces en Schoolklimaat).

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces

Standaard OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de leerling voor op vervolgonderwijs en de samenleving

Basiskwaliteit
De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat
Het aanbod is dekkend voor de examenprogramma's
Het aanbod bereidt de leerlingen inhoudelijk goed voor op het vervolgonderwijs
LOB (loopbaanoriëntatie) heeft een centrale plaats in het examenprogramma
Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten
De inhoud van het onderwijsaanbod zijn afgestemd op de verschillende leerbehoeften van leerlingen. Dat houdt ook in dat er structureel en herkenbaar aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden op alle gebieden waaronder rekenen en in het bijzonder de beheersing van de Nederlandse taal
De school heeft de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen verdeeld, dit is een voorwaarde voor een ononderbroken voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
De school legt de doelen voor het onderwijs, de inhoud en de opbouw van het aanbod vast in het schoolplan

Kernstandaard OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding.

De school volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Basiskwaliteit
De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen
De school vergelijkt deze informatie met de verwachte ontwikkeling
De school stemt het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen
Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn
De school vertaalt de analyse van stagnatie in het leerproces in plannen om achterstanden bij leerlingen te verhelpen

De school geeft de leerlingen de begeleiding die zij nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te kunnen doorlopen
De school biedt leerlingen die achterstanden hebben onderwijs dat op structurele en herkenbare wijze aandacht besteedt aan het bestrijden van die achterstanden
De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang van de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven

Kernstandaard OP3. Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Basiskwaliteit
De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben
De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen
De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les
De leraren creëren een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn
De leraar structureert met geschikte opdrachten en heldere uitleg het onderwijsaanbod zodanig dat de leerling zich het totale leerstofaanbod eigen kan maken
De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en/of individuele leerlingen
De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen
De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd

Standaard OP4. Extra ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding

Basiskwaliteit
De school biedt leerlingen een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding gebaseerd op de mogelijkheden van de betreffende leerlingen
Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling
De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij
De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband beschreven niveau van basisondersteuning
De school stelt vervolgens na op overeenkomst gericht overleg met de ouders vast of een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Voor die leerlingen stelt de school een ontwikkelingsperspectief vast dat minimaal één keer per jaar met ouders wordt geëvalueerd
De school legt in het ontwikkelingsperspectief welke begeleiding de leerling geboden wordt, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling
De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het ondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid

Standaard OP5. Onderwijstijd*De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken*

Basiskwaliteit
De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijke verplichte onderwijstijd
De onderwijsactiviteiten worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van artikel 33 van de WVO onderwijs mogen verzorgen
De onderwijstijd wordt onder verantwoordelijkheid van de schoolbewust gepland en verzorgd
Leerlingen kunnen op de school ten minste 189 dagen onderwijs volgen

Standaard OP6. Samenwerking*De school werkt samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven*

Basiskwaliteit
Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg
Er is effectief onderwijs met andere scholen in de gemeente en met de gemeente zelf over het bestrijden van onderwijsachterstanden bij leerlingen, het bevorderen van integratie en het voorkomen van segregatie en over inschrijvings- en toelatingsprocedures. De school voert de gemaakte afspraken uit

Kwaliteitsgebied schoolklimaat**Kernstandaard SK1. Veiligheid***Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.*

Basiskwaliteit
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag
De school monitort dit tenminste jaarlijks de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen
De school heeft een veiligheidsbeleid (beschreven in een document) gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van de school en stevig verankerd in de dagelijkse praktijk
Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren
Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op